

Sote-rakennemuutostuksen alueellinen valmistelu

Tavoitteet ja konkreettiset toimenpideaihiot
16.03.2020

POHJOIS-SAVON LIITTO
Regional Council of Pohjois-Savo

Rakennemuutostushaun toimenpiteet pyrkivät toteuttamaan seuraavat ylätason tavoitteet

Asiakaslähtöinen toimintatapa

Yhden asiointikanavan käyttö läpi sote-palvelutarjonnan kirjon

Keskitetty geneerinen asiakasohjaus takaa optimaalisen palvelukirjon perustuen asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin

Asiakkaiden yhdenvertaisuus toteutuu palveluiden paikkasidonnaisuuden pienentyessä

Etähoidon lisääminen

Omahoito ja palveluneuvonta mahdollistavat asiakkaiden ongelmien ratkaisemisen ennen perinteisiä kivijalkapalveluita

Palvelujen saavutettavuuden parantaminen toteutuu helpoiten asiakkaiden ohjaamisella etäkanaviin

Kustannuskehityksen hillitseminen

Palvelutarpeen hallinnointi ratkaisulla kevyemmissä palveluluokissa

Etäpalveluissa pystytään lisäämään toiminnan operatiivista tehokkuutta ja optimoimaan rajallisen henkilöstön käyttöä

Hanke pyrkii siirtämään kysyntää kevyisiin palveluihin tuomalla sote-palvelut maakuntalaisten koteihin

- **Omahoito** perustuu digitaalisiin työkaluihin, jolla asiakas pystyy arvioimaan omaa tilaansa ilman ammattilaisen tukea
- **Keskitetty neuvonnan ja asiakasohjauksen malli** on ensivaiheen neuvonnan ja ohjauksen, palveluntarpeen arvioinnin ja asiakkaan palvelukokonaisuuden koordinoinnin toimintamalli
- Mallin **tavoitteena on tukea arjessa selviytymistä** tarjoamalla tietoa, ohjausta ja tarpeen mukaisia palveluja ennakoivasti

Omahoito ja **Neuvontatoiminnot** ratkaisevat yli 90 % kaikista yhteydenotoista

- Asiakkaan huolellinen kuuleminen – tarve ja pyyntö voivat olla erilaiset
- Osaava henkilöstö
- Tieto vaihtoehtoista sekä palvelujen valinnan että muiden ratkaisujen tekemiseksi
- Sähköiset työkalut (tuottajaverkoston tiedot, toiminnan seurantamittaristo, sähköinen asiointimahdollisuus jne.)
- Tuki tuodaan asiakkaan kotiin digitaalisilla työkaluilla

Asiakasohjaus selvittää vaativamman palvelutarpeen laaja-alaisesti ja etsii asiakkaan tarpeita ja toiveita vastaavat tukikeinot

- Ratkaisukeskeinen ote
- Yksityiset ja kolmannen sektorin palvelut huomioidaan osana keinovalikoimaa
- Asiakasohjaajan tuottamien ratkaisuvaihto-ehtojen kautta voidaan säästää parhaimmillaan kymmeniä tuhansia euroja/ asiakas/ vuosi
- Raskaammat erityistason palvelut toteutetaan keskitetysti

Osa-alue 1: Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu

Kannattaa
kirjoittaa
samaa
organisaatioon
molemmissa
hakemuksissa

Hankehallinto

Koko hankkeen ajan
05/2020 – 12/2021

- Johtamis- ja päätöksentekomallin valmistelu
- Hankeorganisaation rakentaminen ja resursointi
- Hankeorganisaation roolien ja vastuiden määrittely
- Budjetin valmistelu ja seuranta
- Riskienhallinnan koordinointi

Ennen hallituksen esitystä

Oletettavasti vuosi 2020

- Organisaation ja johtamis- ja päätöksenmallin rakentaminen uudistuksen valmisteluun ja toteutukseen
- Olemassa olevien maakunnalliseen palveluiden järjestämiseen liittyvän materiaalin päivitys vastaamaan nykytilannetta
- Tiedon tuotannon tarpeiden määrittely ja valmistautuminen maakunnallisten tietojärjestelmien käyttöönottoon

Hallituksen esityksen jälkeen

H1/2021

- Maakunnallisen organisoitumisen valmistelu
 - Hallinto- ja johtamismallin suunnittelu ja rakentaminen (ml. talousjohtaminen)
 - Henkilöstön siirron valmistelu
- Sopimusten siirron valmistelu
- Maakunnan muiden palveluiden ja sote-palveluiden yhdyspintojen tunnistaminen ja vaikutusten arviointi

Lakien ollessa voimassa

H2/2021

- Maakunnallisten hallinto- ja johtamisrakenteiden käyttöönoton valmistelu ja toteutus
- Maakunta- / palvelustrategian valmistelu
- Tulevaisuuden palveluverkon kuvaaminen ja kehityssuunnitelman valmistelu
- Maakunnallisten toimintamallien ja hoitoprosessien käyttöönoton valmistelu

Osa-alueen 2 ja 3 toimenpiteet

Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen Osa-alue 2

1. Johtamismallin ja osaamisen kehittäminen
2. Järjestäjän tietojohdamisen tarpeiden määrittely ja työkalujen hankinnan valmistelu
3. SOTE-tietopakettien päivittäminen ja käyttöönotto koko maakunnan alueella
4. Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin rakentaminen
5. Vaikuttavuusperusteisen toimintamallin suunnittelu ja kokeilut

Toiminnan uudistaminen ja digitalisointi Osa-alue 3

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation yhteiskehittäminen moniammatillisissa tiimeissä
2. Digitaalisten työkalujen käyttöönotto omahoidossa
3. Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin käyttöönotto
4. Seurannan ja valvonnan digitaalisten mahdollisuuksien kartoitus ja tarvittavien työkalujen määrittely
5. Rakenteellisen kirjaamisen yhtenäistäminen maakunnan alueella
6. Potilastiedon saatavuuden parantaminen maakunnan tasolla
7. Maakunnallisen kenttäjohtamisen ja tilannekuvan määrittely
8. Maakuntatasoinen arkistointistrategia poistuville tietojärjestelmille

2.1 Johtamismallin ja johtamisen sisältöjen kehittäminen

Mistä on kyse:

- Maakunnan johtamismalli ja johtamisen sisällöt on päivitettävä vastaamaan suuremman organisaation tarpeita ja varmistettava digitaalisten työkalujen hyödyntäminen
- Laadukas johtaminen mahdollistaa maakunnan henkilökunnan hyvinvoinnin
- Ketterä reagointi muutoksiin ja asiakaslähtöisyys toimivat uuden johtamismallin kulmakivinä

Pohjois-Savon nykytila:

- Johtamiskäytännöt ja -osaaminen ovat kirjavaa nykyorganisaatioissa
- Organisaatioiden sisäiset välimatkat kasvavat maakuntaan siirtymisen myötä

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Maakuntatasoisen geneerisen johtamismallin määrittäminen
- Tukevan ja valmentavan johtamiskäytännön kouluttaminen koko maakuntaorganisaatioon
- Toimialakohtaisten erityispiirteiden määrittely johtamismallin validoimiseksi
- Etäjohtamisen periaatteiden määrittäminen
- Etäjohtamiseen tarvittavan tiedon ja työkalujen tunnistaminen

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 3 asiantuntijaa + koulutettavat (1)
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 1 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 1 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-7/2020: Johtamismallin määrittely
- 8-12/2020: Johtamismallin jalkauttaminen
- 1-3/2021: Toimialakohtaisten erityispiirteiden määrittely
- 4/2021: Tarvittavan tiedon ja työkalujen tunnistaminen

Tavoitteet (ylätasolla):

- Toiminnan tehokkuuden ja sujuvuuden varmistaminen
- Työhyvinvoinnin parantaminen
- Asiakastyytyväisyys

Tulokset / tuotokset:

- Laadukkaan johtamisen toteutuminen koko maakunnan laajuudelta
- Etätyön lisääntymisen mahdollistava toimintamalli maakuntaorganisaation johtamiseen
- Resurssien tehokas käyttö

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Henkilöstökustannusten hallinta, poissaolot ja vaihtuvuus

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Etänä enemmän – sote-työ uudistuu –hanke

2.2 Järjestäjän tietojohdamisen tarpeiden määrittely

Mistä on kyse:

- Järjestäjän tietotarpeet eroavat merkittävästi yksittäisen kunnan johdon tarpeista
- Järjestäjän vastuulla on myös tuottajavalvonnan toteuttaminen ja johtaminen

Pohjois-Savon nykytila:

- Alue-Pegasoksen käyttäjillä on yhtenäiset raportointikyvykkyydet.
- Tuottajavalvontaa ei ole yhtenäistetty.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Johdon tietotarpeiden määrittely
- Järjestäjän ylätasoinen SOTE-käsittemallin määrittely
- Palvelutuotannon ohjaus- ja seurantamallien määrittely
- Järjestäjän tuottajien valvontamallien ja tietotarpeiden määrittely
- Alueellisten kehitystarpeiden tunnistaminen määrittelyjen pohjalta
- Maakuntajohdon päätöksentekoprosessin määrittely tietotarpeiden pohjalta
- Saavutetun tietojohdamisen kypsyystason mittaaminen ja toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi

Ylätasoinen aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-12/2020: Tietotarpeiden ja käsittemallin määrittely
- 1-6/2021: Ohjaus ja seurantamallien määrittely
- 7-8/2021: Arviointi ja seuranta

Tavoitteet (ylätasolla):

- Maakuntastrategian toteutumisen seuranta ja ohjauksen mahdollistaminen
- Maakunnan palvelutuotannon johtamisen mahdollistaminen järjestäjä-tuottaja –mallin mukaan

Tulokset / tuotokset:

- Maakuntatasoinen johdon raportointimalli
- Tuottajavalvonnan toimintamalli
- Palvelutuotannon ohjauksen ja seurannan toiminnallinen määrittely

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Järjestäjä-tuottaja –kentän valvonta

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 3 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0,5 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Tietojohdamisen kypsyystason lähtötasomittaus

2.3 SOTE-tietopakettien päivittäminen ja käyttöönotto koko maakunnan alueella

Mistä on kyse:

- STM:n 2020 tammikuussa julkaiseman tietojohtamisen tukipakettien käyttöönotto kokonaisuudessaan koko maakunnan laajuudelta

Pohjois-Savon nykytila:

- Maakuntataloutta on simuloitu vuosien 2016 ja 2017 tiedoilla aiemman uudistusvaiheen yhteydessä

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Maakunnan jäsenkuntien SOTE-tietopakettien käyttötarpeiden määrittäminen
- Nykyisten käyttäjien tietopakettien päivitys vuoden 2020 versioon
- Uusien tietopakettikäyttäjien nykytietojen konversio määrittysten mukaiseksi
- Järjestelmävaatimusten tuottaminen tietopakettien laaja-alaisen käyttöönoton mahdollistamiseksi
- Maakuntatasoisen SOTE-tietopakettitiedon validointi
- SOTE-tietopakettien tuottaman tiedon käytön mahdollistaminen raportoinnissa

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-6/2020: Projektin käynnistys ja nykytila-analyysi
- 1-6/2021: Nykyisen tietomallin konversio uusimman SOTE-tietopaketin muotoon
- 7-10/2021: Tarvittavien kirjauskäytäntömuutosten toteuttaminen
- 11-12/2021: Raportoinnin käyttöönotto ja järjestelmämuutosten dokumentointi

Tavoitteet (ylätasolla):

- Koko maakunnan johtamisen mahdollistaminen tietoon perustuen
- Toiminnan kehittämisen mahdollistavan vertailutiedon tuottaminen

Tulokset / tuotokset:

- Nykymuotoisen tiedon mallintaminen ja konversiotaulut SOTE-tietopaketteja vastaavaan muotoon
- Yhtenäinen raportointimalli koko maakunnan alueella

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Yhtenäinen raportointi läpi maakunnan
- Maakuntahierarkian luonti numeeriseen tietoon

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 3 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0,5 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Tietopakettien sopivuutta arviointiin STM:n kanssa toteutetussa pilottihankkeessa Pohjois-Savon alueella

2.4 Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen kehittäminen maakuntatasolla

Mistä on kyse:

- Palveluneuvonta tarjoaa tukea asiakkaalle monessa kanavassa koko maakunnan sote-palvelutarjonnan laajuudelta
- Palveluneuvonta tarjoaa kevyempiä palveluita ennen asiakkaan siirtämistä asiakasohjauksen ja raskaampien palveluiden piiriin

Pohjois-Savon nykytila:

- Ylä-Savossa on käytössä OHJURI ikäihmisten asiakasohjaukseen, Kuopiossa ja Varkaudessa myös kokeiluja tiettyjen asiakassegmenttien asiakasohjauksessa
- Geneeristä mallia ei ole käytössä missään maakunnan alueella

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Geneerisen palveluneuvonnan toimintamallin määrittelemine
- Geneerisen asiakasohjauksen toimintamallin määrittelemine
- Palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen rajapinnan toimintatavan ja tiedonsiirron määrittelemine
- Palveluja tarjoavien sidosryhmien tunnistaminen maakuntaorganisaation ulkopuolelta
- Palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen pilotointi valituissa asiakassegmenteissä

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-12/2020: Geneerisen toimintamallin määrittely
- 1-6/2021: Sidosryhmien tunnistaminen
- 1-10/2021: Asiakasohjauksen pilotointi
- 11-12/2021: Seuranta ja arviointi

Tavoitteet (ylätasolla):

- Palvelujen kysynnän vähentäminen ratkaisemalla ongelmia neuvonnassa
- Yhden yhteydenottokanavan käyttöönotto asiakasrajapinnassa

Tulokset / tuotokset:

- Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamalli

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Asiakastytytyväsyyden parantuminen

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 1 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 1 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Sote-keskus hankkeessa toteutettava asiakasohjauksen toimintamallin määrittely

2.5 Vaikuttavuusperusteisen toimintamallin suunnittelu ja kokeilut

Mistä on kyse:

- Vaikuttavuusperusteisuus hyödyntää ketteriä kehitysmenetelmiä ja parhaiden käytänteiden levittämistä koko organisaatioon
- Vaikuttavuuden mittaaminen mahdollistaa laadun ja kustannustehokkuuden kehittämisen parhaita käytänteitä levittämällä ympäri organisaatiota

Pohjois-Savon nykytila:

- Ylä-Savossa on pilotoitu vaikuttavuusperusteista mittaamista työhyvinvoinnin parissa yhteistyössä STM:n kanssa

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Maakuntatasoisen ketterän kehittämisen toimintamallin määrittely
- Vaikuttavuuspilotoinnissa tarkasteltavien potilassegmenttien valinta
- Palvelu- ja hoitopolkujen määrittely ja rajapintojen tunnistaminen muihin palveluihin
- Käytettävien mittareiden määrittely, tiedonkeruun suunnittelu ja pilottien tavoitetason asettaminen
- Pilotointi ja todennettujen vaikutusten raportointi
- Parhaiden käytänteiden käyttöönotto koko organisaation laajuudelta

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 2 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Ylätason aikataulu (alkaen 8/2020):

- 1-3/2021: Ketterän kehittämisen ja vaikuttavuuden toimintamallien määrittely
- 3-10/2021: Vaikuttavuuspilottien toteuttaminen
- 11-12/2021: Seuranta ja toiminnan laajentaminen

Tavoitteet (ylätasolla):

- Hoidon laadun parantaminen ja maakuntatasoisten toimintatapojen yhtenäistäminen
- Asiakastyytyväisyyden parantaminen

Tulokset / tuotokset:

- Vaikuttavuusperusteisten parhaiden käytäntöjen käsikirja
- Piloteissa toteutettavat palvelu- ja hoitopolkujen määritelmät

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Parhaiden käytäntöjen tunnistaminen
- Ketterän kehityksen toimintamallin käyttö

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- SIB-hanke

3.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation yhteiskehittäminen moniammatillisissa tiimeissä

Mistä on kyse:

- Syvempi integraatio sosiaali- ja terveydenhuollon välillä vaatii rajapinnan toimintamallien kehittämistä asiantuntijoita tukevammaksi
- Loppukäyttäjien osallistaminen toimii muutosjohtamisen välineenä ja mahdollistaa uudistuksen hyötyjen realisoinnin

Pohjois-Savon nykytila:

- Sairaanhoidopiiriin ja perustason palveluja tuottavien kuntien yhtymäpinnassa on toteutettu palvelupolkujen mallintamista
- Alueiden välistä kehittämistä on edistetty Ylä-Savon, Kysterin ja Kuopion välillä yhteiskehityksen työkaluja hyödyntäen

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Tärkeimpien sidosryhmien tunnistaminen yhteiskehittämistä varten
- Yhteiskehittämisen käynnistäminen sote-asiantuntijoiden kanssa toimialojen välisen integraation syventämäksi
- Toimialuerajojen yli kulkevien asiakaspolkujen tarvitsemien tietosisältöjen määrittely
- Perus- ja erityistason hoidon rajapinnan integraation kehittämis- ja tiedonjakomalli
- Loppukäyttäjien kouluttaminen uuteen toimintamalliin

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 3 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen:
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 1 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Ylätason aikataulu (alkaen 1/2021):

- 1-3/2021: Yhteiskehittäminen
- 3-6/2021: Toimintatapojen muotoilu
- 6-12/2021: Koulutus ja käyttöönotto

Tavoitteet (ylätasolla):

- Toimialojen ammattilaisten tukeminen maakunnan muodostamisessa muuttuvan toimintaympäristössä

Tulokset / tuotokset:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen toiminnan

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Tiedonkulun sujuvoittaminen moniammatillisen organisaation sisällä

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- SavoGrow –selvitys sote-toiminnan yhdistämisestä

3.2 Digitaalisten työkalujen käyttöönotto omahoidossa

Mistä on kyse:

- Omahaitoa ja neuvontaa on kehitetty kansallisesti OmaOlo -palveluun liittyen Digisoten toimesta
- Omahaitoa ja neuvontaa kehittämällä pystytään vastaamaan tulevaisuuden kasvavaan palvelutarpeeseen

Pohjois-Savon nykytila:

- Kuopio on ottanut käyttöön OmaOlo -palvelun oirearvion

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- OmaOloon linkittyvien toimintojen tunnistaminen
- Muiden digitaalisten työkalujen kartoitus palvelukirjon laajentamiseksi
 - Chatbot nuorten mielenterveyspalveluiden asiointikanavana
- OmaOlon käyttöönoton vaatiman toiminnan muutoksen toteuttaminen
- Maakunnan laajuinen OmaOlo käyttöönotto
- Käyttäjien kouluttaminen ja digitaalisten palveluiden osaamisen kehittäminen

Ylätason aikataulu (alkaen 8/2020):

- 5-12/2020: OmaOlo-tarvekartoitus
- 1-6/2021: Chatbot-pilotointi
- 7-10/2021: Järjestelmämuutokset
- 11-12/2021: Osallistaminen ja koulutukset

Tavoitteet (ylätasolla):

- Yhden asiakaspalvelukanavan tarjoaminen moniammatilliseen tarpeeseen
- Asiakkaan kokonaisvaltainen käsittely ja palvelutarpeen arviointi
- Lapsien ja nuorten varhaisen avuntarpeen tunnistaminen

Tulokset / tuotokset:

- OmaOlo-palvelu
- Chatbot -asiakasrajapinta

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Avopalvelujen kysynnän pienentäminen

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 1,5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen:
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Sote-keskus hankkeessa toteutettava asiakasohjauksen toimintamallin määrittely

3.3 Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin käyttöönotto

Mistä on kyse:

- Kokonaisvaltainen asiakasohjaus mahdollistaa kuntalaisten pääsyn tarvitsemiinsa palveluihin
- Asiakasohjaus toimii järjestäjän työkaluna palvelurakenteen keventämisenä

Pohjois-Savon nykytila:

- Ylä-Savossa on käytössä OHJURI ikäihmisten asiakasohjaukseen, Kuopiossa ja Varkaudessa myös kokeiluja tiettyjen asiakassegmenttien asiakasohjauksessa
- Toimintamalli ei ole maakunnan laajuudella yhtenäinen tai ota kantaa neuvonnan ja ohjauksen yhteistyöhön

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Maakuntatasoisten lähtötietojen kerääminen toiminnan laajuuden mittaamiseksi
- Geneerisen toimintamallin suunnittelu
- Asiakassegmenttien määrittely
- Asiakassegmenttikohtaisten neuvontatarpeiden määrittely
- Valitun asiakassegmentin sisäisen toimintamallin pilotointi
- Tarvittavien tietojärjestelmien tunnistaminen, toiminnallinen määrittely ja hankinnan valmistelu

Ylätason aikataulu (alkaen 8/2020):

- 5-7/2020: Lähtötietojen keräys ja toimintamallin suunnittelu
- 8-12/2020: Asiakassegmenttien tunnistus ja tarvemäärittely
- 1-10/2021: Pilotointi
- 11-12/2021: Tietojärjestelmähankinnan valmistelu

Tavoitteet (ylätasolla):

- Palvelutarpeen keventäminen oikea-aikaisilla palveluilla ja neuvonnalla
- Asiakaspalvelun parantaminen yhden asiointikanavan käyttöönoton myötä

Tulokset / tuotokset:

- Maakuntatasoinen keskitetty asiakasohjauksen toimintamalli
- Toimintamallia tukevien modernien tukevien järjestelmien toiminnallinen määrittely

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Asiakastytytyvyyden parantuminen
- Ennustetun 3,3% perusterveydenhuollon avopalveluiden kustannuskasvun ehkäiseminen

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 4 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 1 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 1 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Geneerisen palveluneuvonnan ja ohjauksen toimintamallin määrittely johtamisen kehittämisen osa-alueella

3.4 Seurannan ja valvonnan digitaalisten mahdollisuuksien kartoitus ja työkalujen määrittely

Mistä on kyse:

- Järjestäjä on vastuussa palvelusta suhteessa loppuasiakkaaseen ja tarvitsee tehokkaat digitaaliset työkalut tuottajaverkoston valvontaan
- Modernit valvontatyökaluilla voidaan ennaltaehkäistä väärinkäytöksiä

Pohjois-Savon nykytila:

- Itsenäisillä alueilla ei yhteisiä ratkaisuja.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Systemaattista valvontajärjestelmää tarvitsevien toimintojen tunnistaminen
 - Konkreettinen esimerkki: TehPa, hoitajamitoitus
- Toimintamallin rakentaminen tärkeimpien sidosryhmien kanssa
- Työkalutarpeiden tunnistaminen
 - Tietoaltaan integraatiotarpeiden määrittely
 - Raportoinnin käyttöliittymän määrittely
 - Johtamiseen tarvittavien raportointityöpöytien mock-upit
 - Asiakaspalautteen ja –kokemuksen keräämisen määrittely
- Toimintamallin pilotointi valitussa kohteessa

Ylätason aikataulu (alkaen 10/2020):

- 10-12/2020: Tarvemäärittely
- 1-6/2021: Toimintamallin kehittäminen
- 7-10/2021: Työkalujen määrittely
- 11-12/2021: Pilotointi

Tavoitteet (ylätasolla):

- Läpinäkyvyys palvelutuotantoon järjestäjä-tuottaja –mallin mahdollistamiseksi

Tulokset / tuotokset:

- Valvontatyökalujen käytön toimintamalli
- Tiedonkulun prosessi tuottajalta järjestäjälle
- Toiminnan muutos
- Maakunnallinen asiakaspalautteen ja –kokemuksen keräämismalli

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Reagointi epäkohtiin

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 2 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Järjestäjän tietotarpeiden määrittely johtamisen kehittämisen osa-alueella

3.5 Rakenteisen kirjaamisen yhtenäistäminen maakunnan alueella

Mistä on kyse:

- Rakenteinen tiedonkeruu on edellytys sosiaalihuollon integraatiolle osaksi sote-kokonaisuutta ja maakuntatasoisen johtamiselle
- Kantapalvelut mahdollistavat sosiaalihuollon tietojen arkistoinnin sertifioidusta asiakastietojärjestelmästä vuodesta 2020 alkaen

Pohjois-Savon nykytila:

- Käytänteet eroavat alueellisesti

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Kansallisen tietomallin käyttöönotto maakunnan sosiaalihuollolle
- Kirjauskäytänteiden määrittely maakunnan tasolla
- Rakenteisen tiedonkeruun pilotointi valitulla alueella
- Toiminnallinen järjestelmäkuvaus rakenteellisen kirjauksen vaatimuksista
- Kanta-sertifioinnin valmistelu 7 aallon käyttöönottoa varten

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-6/2020: Määrittely
- 7-8/2020: Pilotointi
- 8-10/2020: Toteutus
- 11-12/2020: Sertifiointi

Tavoitteet (ylätasolla):

- Yhtenäiset kirjauskäytännöt koko maakunnassa
- Valmistautuminen Sosiaalihuollon Kanta-palveluiden käyttöönottoon

Tulokset / tuotokset:

- Yhtenäiset kirjauskäytännöt sosiaalihuollon palveluissa koko maakunnan alueella
- Sosiaalihuollon tietomalli
- Hankinnan kuvaus järjestelmämuutoksista
- Projektisuunnitelma järjestelmän kanta-sertifioinnille

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Tiedonhaun tehostuminen, hoidon laadun parantuminen, toisiokäytön mahdollistaminen

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 2 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- Alueilla on käytössä moninaisia rakenteisen kirjaamisen käytänteitä

3.6 Potilastiedon saatavuuden parantaminen maakunnan tasolla

Mistä on kyse:

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri on aloittanut asiakastietojärjestelmien integroinnin UNA-hankkeen puitteissa vuonna 2016
- UNA Kaari tarjoaa ammattilaisille mahdollisuuden asiakastietojen hakuun maakunnan muiden alueiden potilastietojärjestelmistä

Pohjois-Savon nykytila:

- Ihmiset eivät saa tällä hetkellä yhdenvertaisesti palveluja eri alueilla. Sosiaali- ja terveyspalveluissa on tehottomia toimintatapoja, jotka lisäävät jonoja ja kustannuksia. Suomalaiset ikääntyvät ja hoivantarve kasvaa. Työikäisiä ihmisiä on jatkossa vähemmän. Tieto ei liiku SOTE-sektorin toimialarajojen yli ja palvelut ovat siiloutuneet eritasoisin palveluihin.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Tuotannonohjaukseen tukevien järjestelmäpalveluiden sovittaminen maakunnan tarpeisiin
- Tuotannonohjauksen käyttöönotto
- Sosiaalitoimen alueellisten järjestelmäpalveluiden sovittaminen maakunnan tarpeisiin
- Terveystietojärjestelmien alueellisten järjestelmäpalveluiden sovittaminen maakunnan tarpeisiin

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 4 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 1 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 1 asiantuntija
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5/2020-5/2021: Tuotannonohjauksen kokonaisuuden suunnittelu
- 6/2021-12/2021: Tuotannonohjauksen käyttöönotto
- 5/2020-12/2021: Sosiaalitoimen kokonaisuuden suunnittelu
- 5/2020-12/2021: Terveystietojärjestelmien kokonaisuuden suunnittelu

Tavoitteet (ylätasolla):

- Maakunnan sote-tietojärjestelmien yhtenäistäminen
- Monialaisen tiedon läpinäkyvyyden varmistaminen

Tulokset / tuotokset:

- UNA Kaari tuotannonohjauksen käyttöönotto
- Sosiaalitoimen ja terveystietojärjestelmien kokonaisuuden määrittelyt

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Potilastietojen haun mahdollistaminen aluerajojen yli

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- UNA-kehitystyö

3.7 Maakunnallisen kenttäjohtamisen ja tilannekuvan määrittely

Mistä on kyse:

- Tilannekeskus pystyy tarjoamaan ammattilaisille tukea akuuteissa tilanteissa ja arvioida palveluntarvetta valikoimalla tilanteeseen sopivan ratkaisun
- Kenttäjohtaminen tukee turmapaikalle menevää yksikköä esimerkiksi potilaan taustatietoja koskevissa kysymyksissä

Pohjois-Savon nykytila:

- Kuopion kaupunki on kehittänyt tilannekeskusta ensihoidon tarpeisiin.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Tärkeimpien sidosryhmien tunnistaminen
- Maakunnallisen kenttäjohtamisen toimintamallin määrittely
- Moniammatillisen tilannekuvan tieto- ja järjestelmätarpeiden määrittäminen
- Toimintamallin pilotointi ja arviointi
- Tarvittavien järjestelmäintegraatioiden toiminnallinen määrittely
- Järjestelmien muutostarpeiden suunnittelu ja hankinnan valmistelu

Ylätason aikataulu (alkaen 5/2020):

- 5-12/2020: Toimintamallin määrittely
- 1-6/2021: Tieto- ja järjestelmätarpeiden määrittely
- 7-10/2021: Pilotointi
- 11-12/2021: Hankintojen valmistelu

Tavoitteet (ylätasolla):

- Resurssien tehokas käyttö

Tulokset / tuotokset:

- Kenttäjohtamisen toimintamalli
- Tilannekuvan tietosisällöt

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Moniammatillisen tiedonjaon mahdollistaminen operatiivisessa toiminnassa

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 2 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- SOTE-TIKE –kehitys

3.8 Maakuntatasoinen arkistointistrategia poistuville tietojärjestelmille

Mistä on kyse:

- Maakunnan järjestelmien yhtenäistämisen yhteydessä poistuu käytöstä useita kriittisiä tietojärjestelmiä eikä kaikille ole mielekästä toteuttaa täydellistä historiatietojen siirtoa
- Arkistointistrategia vastaa kysymykseen minne uusiin järjestelmiin siirtymätön historiatieto arkistoidaan

Pohjois-Savon nykytila:

- Maakuntavalmistelun aiemmassa vaiheessa on tunnistettu tarvetta järjestelmien yhtenäistämiseksi, jonka lisäksi UNA Kaari -kehitys tulee syrjäyttämään useita vanhoja järjestelmiä valmistuessaan

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

- Maakuntakokonaisuuden nykyisten päällekkäisjärjestelmien tunnistaminen
- Tunnistettujen järjestelmien tietosisältöjen mallintaminen
- Arkistointikyvykkyyksien kartoittaminen nykyisistä tiedonhallintajärjestelmistä
- Kanta-palveluiden arkistointimahdollisuuden kartoittaminen
- Arkistointistrategian määrittelemine

Ylätason aikataulu (alkaen 1/2021):

- 1-3/2021: Poistuvien järjestelmien tietosisältöjen kartoitus
- 4-6/2021: Arkistoinnin tekninen suunnittelu
- 7-10/2021: Arkistointistrategian valmistelu

Tavoitteet (ylätasolla):

- Historiatiedon yhdenmuotoisuuden varmistaminen

Tulokset / tuotokset:

- Sote-järjestelmien arkistointistrategia

Vaikutukset (toiminnalliset ja taloudelliset mitattavat):

- Vähentyvät lisenssi- ja ylläpitokustannukset
- Historiatietojen haun selkeytyminen yhtenäisen arkiston käyttöönoton myötä

Resurssit (henkilöstö ja ostetut palvelut):

- Pohjois-Savon oma työpanos hankkeeseen: 1,5 asiantuntija
- Asiantuntijapalvelut toiminnan ja järjestelmäkehityksen tukeen: 0,5 asiantuntijaa
- Asiantuntijapalvelut hankehallinnon tukeen: 0 asiantuntijaa
- Järjestelmähankinnat: € (ei haeta hankerahoituksesta)

Haetaan yhteensä: € (alustava tavoitetaso)

Riippuvuudet ja aiemmin tehty työ:

- UNA -kehitystyö

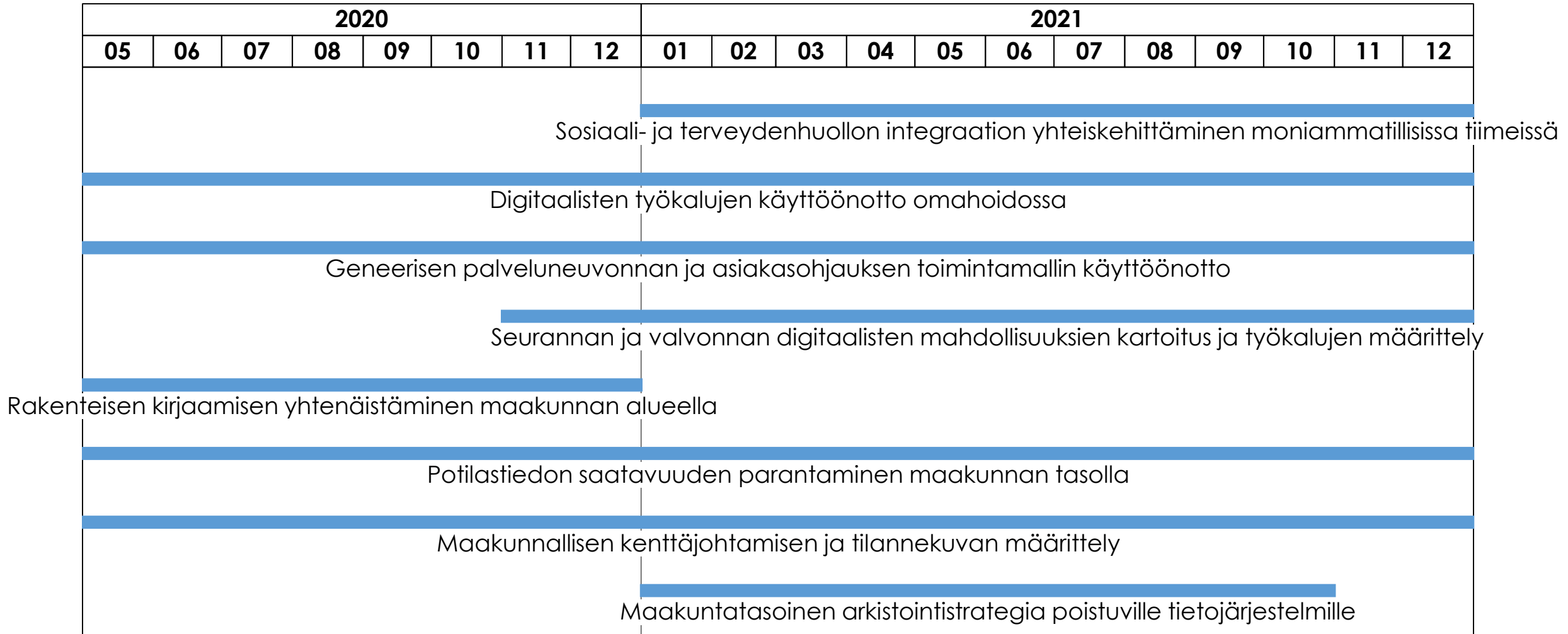
Osa-alue 1: Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu

2020								2021											
05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
								Hankehallinto											
Ennen hallituksen esitystä																			
								Hallituksen esityksen jälkeen											
								Lakien voimaantulon jälkeen											

Osa-alue 2: Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen

2020								2021											
05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Johtamismallin ja johtamisen sisältöjen kehittäminen																			
Järjestäjän tietojohdamisen tarpeiden määrittely ja työkalujen hankinnan valmistelu																			
SOTE-tietopakettien päivittäminen ja käyttöönotto koko maakunnan alueella																			
Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin rakentaminen																			
								Vaikuttavuusperusteisen toimintamallin suunnittelu ja kokeilut											

Osa-alue 3: Toiminnan uudistaminen ja digitalisointi

Alustava budjettilaskelma osa-alueittain

		2020	2021	Yhteensä
	Hanke yhteensä	3 229 200 €	5 038 800 €	8 268 000 €
Osa-alue 1	Osa-alue 1 yhteensä	561 600 €	842 400 €	1 404 000 €
	Hankkeen organisointi	374 400 €	561 600 €	936 000 €
	Ennen esitystä	187 200 €		187 200 €
	Esityksen jälkeen		140 400 €	140 400 €
	Lakien hyväksynnän jälkeen		140 400 €	140 400 €
Osa-alue 2	Osa-alue 2 yhteensä	1 310 400 €	1 700 400 €	3 010 800 €
	1.Johtamismallin ja osaamisen kehittäminen	374 400 €	187 200 €	561 600 €
	2.Järjestäjän tietojohdamisen tarpeiden määrittely ja työkalujen hankinnan valmistelu	249 600 €	249 600 €	499 200 €
	3.SOTE-tietopakettien päivittäminen ja käyttöönotto koko maakunnan alueella	249 600 €	374 400 €	624 000 €
	4.Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin rakentaminen	436 800 €	655 200 €	1 092 000 €
	5.Vaikuttavuusperusteisen toimintamallin suunnittelu ja kokeilut		234 000 €	234 000 €
Osa-alue 3	Osa-alue 3 yhteensä	1 357 200 €	2 496 000 €	3 853 200 €
	1.Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation yhteiskehittäminen moniammatillisissa tiimeissä		374 400 €	374 400 €
	2.Digitaalisten työkalujen käyttöönotto omahoidossa	124 800 €	187 200 €	312 000 €
	3.Geneerisen palveluneuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamallin käyttöönotto	374 400 €	561 600 €	936 000 €
	4.Seurannan ja valvonnan digitaalisten mahdollisuuksien kartoitus ja tarvittavien työkalujen määrittely	46 800 €	280 800 €	327 600 €
	5.Rakenteellisen kirjaamisen yhtenäistäminen maakunnan alueella	187 200 €		187 200 €
	6.Potilastiedon saatavuuden parantaminen maakunnan tasolla	374 400 €	561 600 €	936 000 €
	7.Maakunnallisen kenttäjohtamisen ja tilannekuvan määrittely	249 600 €	374 400 €	624 000 €
	8.Maakuntatasoinen arkistointistrategia poistuville tietojärjestelmille		156 000 €	156 000 €

Pohjois-Savon maakunnan valmisteluorganisaatio

Osa-alue 1: Hankehallinta ja vapaaehtoinen valmistelu **~1,5M€**

Pohjois-Savon liitto vastaa hankeorganisaation muodostamisesta ja henkilöstön rekrytoinneista. Muodostettu hankeorganisaatio koordinoi osa-alueen toimenpiteiden etenemistä.

Osa-alue 3: Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen **~4M€**

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri vastaa osa-alueen 3 toimenpiteiden koordinoinnista. Toimenpiteisiin kerätään hankehenkilöstöä kaikista itsenäisen sote-järjestämisen alaisista kunnista.

Ylä-Savo ja **Kysteri** vastaavat kahdestaan osa-alueen 3 toimenpiteiden koordinoinnista. Maakunnan johtamismalli perustuu kuntarajoja ylittävään yhteistyöhön, jota kuntayhtymä ja liikelaitos ovat toteuttaneet jo nykyisellään.

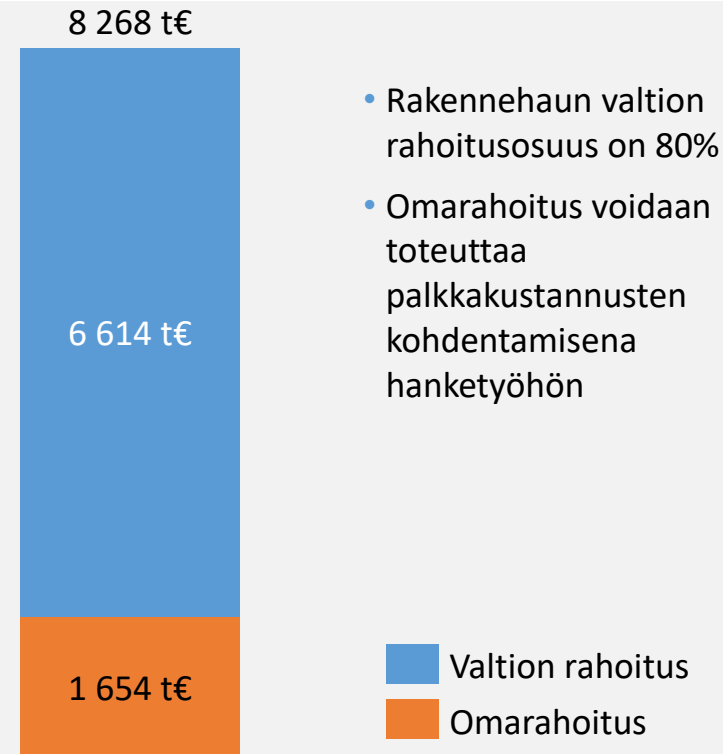
Ylä-Savon ja Kysterin lisäksi **SavoGrow-kehitysyhtiö** omistajakuntiensa edustajana osallistuu osa-alue 2:n toimenpiteiden kehittämiseen.

Osa-alue 2: Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen **~3M€**

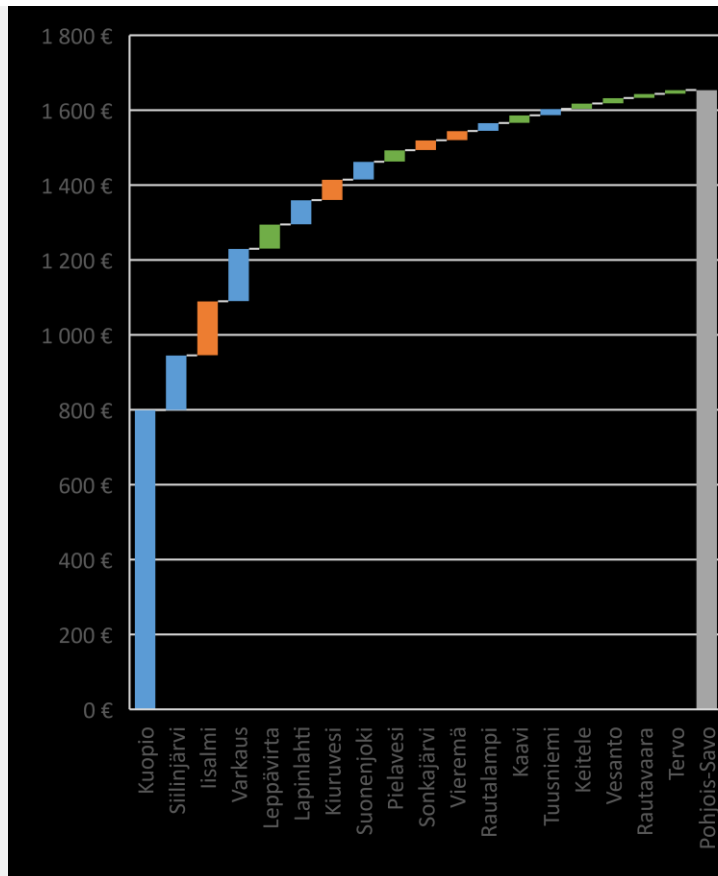
Hankkeen omakustannusosuuden jakautuminen maakunnan väestöpohjan perusteella esitetylle hankerahoitukselle

Lopullinen omarahoitusosuus määräytyy toteutuneiden työtuntien perusteella

Rahoituksen jakautuminen hakuoppaan mukaisesti ('1000 euroa)

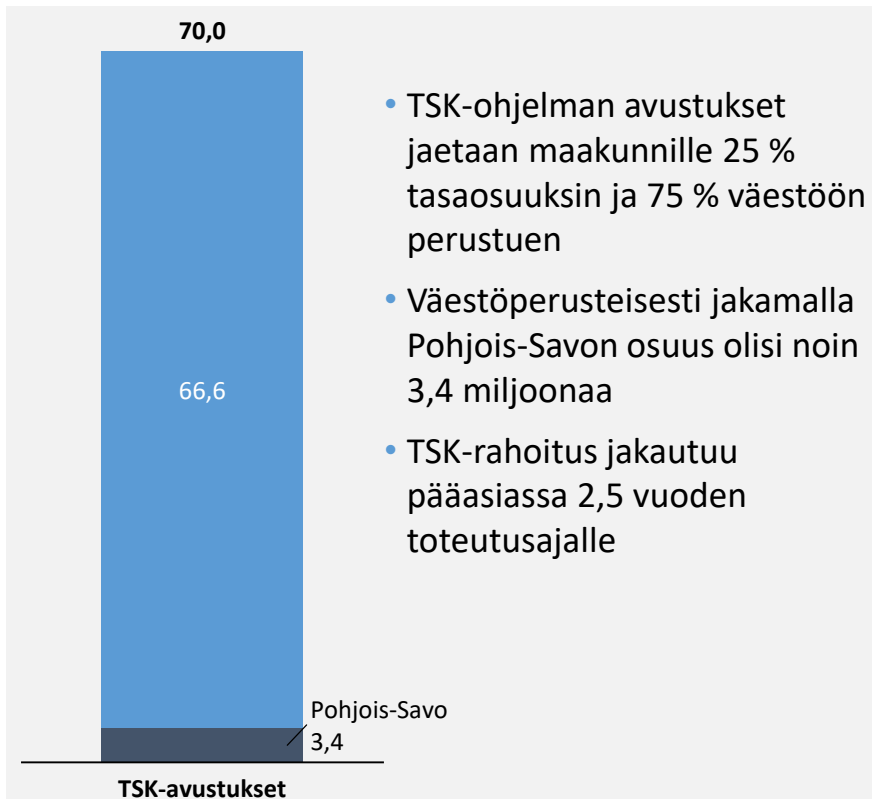
Kuntien omarahoitusosuus väestöpohjan mukaan ('1000 euroa)

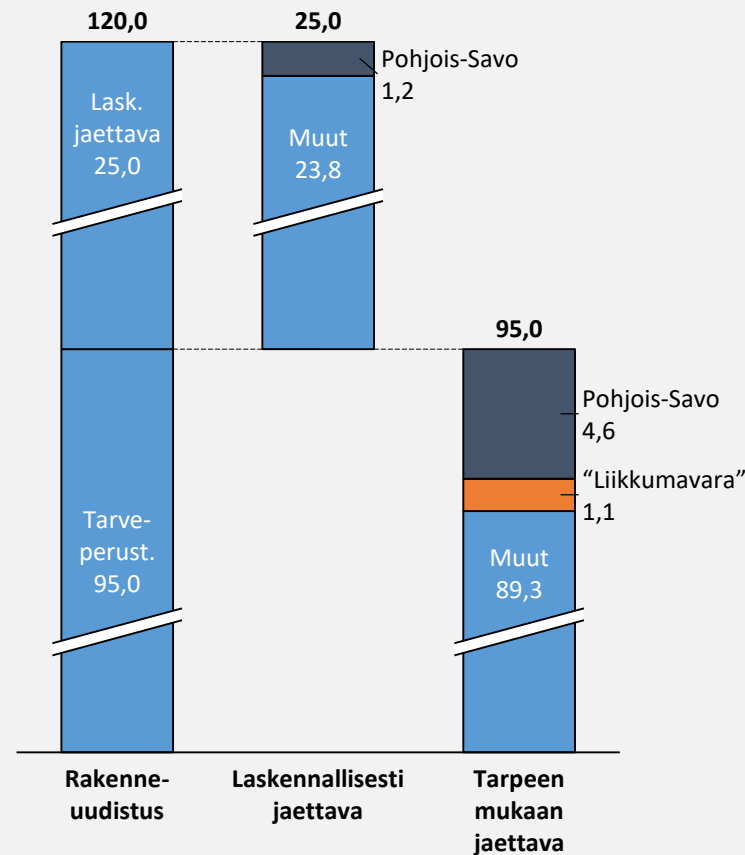
- Maakunnan omarahoitus kattaa 20% rakennemuudistuksen menoista
- Maakunnan omarahoitusosuus voidaan jakaa kunnille esimerkiksi väestöpohjan mukaan
- Kunnat voivat allokoida henkilöstöään hankeorganisaatioon omarahoitusosuutensa osoittaman määrän

Pohjois-Savon tavoiteltavissa oleva rahoitus rakenneuudistuksen kehittymiseen on noin 7 miljoonaa euroa

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmasta 3,4 miljoonaa euroa

Rakenneuudistuksen avustuksista Pohjois-Savolle ~7 miljoonaa euroa

- Rakenneuudistuksen avustuksista 25 miljoonaa euroa jaetaan laskennallisesti ja 95 miljoonaa euroa tarpeen ja hakemusten mukaan
- Rakenneuudistuksen sisällöt vastaavat luonteeltaan edellisen uudistuksen toimeenpanon valmistelua
- Rahoituksen voidaan olettaa jakautuvan varsin tasaisesti eri maakuntien kesken, sillä siirtymä on varsin samanlainen eri alueilla
- Rahoitus jakautuu pääasiassa 1,5 vuoden toteutusajalle
- Alustava laskelma olettaa 25% liikkumavaran tarpeen mukaan

Ohjausryhmän kokoonpanoehdotus (mkh 23.3.2020)

- nimeämiset eri toimielimissä

- Maakuntajohtaja
- ISOn edustaja, johtaja Tarja Kauppila
- Järjestöneuvoston edustaja
- PTH-yksikön edustaja, ylilääkäri Pekka Puustinen
- Alueellisen tietohallinnon neuvottelukunnan edustaja, kehittämisylilääkäri Juuso Tamminen

(+THL-aluekoordinaattori Anu Pihl)

Yhteensä 13 jäsentä

- Perustason SOTE-toimijat:
 - Kuopio vs. ylilääkäri Pauliina Sulku
 - Ylä-Savon SOTE, toimitusjohtaja Leila

- Pekkanen
- Siilinjärvi, sotejohtaja Kati Kantanen
- Varkaus
- KYSTERI, toimitusjohtaja Ritva Vitri
- Sisä-Savo ylilääkäri Olli Lappalainen
- SavoGrow- alueen sosiaalityö
- Lapinlahti, osastopäällikkö Aino Huovinen

Ohjaus

Päätöksenteko

Valmistelu

STM, THL: SOTE-ministeriöryhmän alainen ohjelmatyö

PoSoTe -ohry

STM: Alueellisen valmistelun jaosto

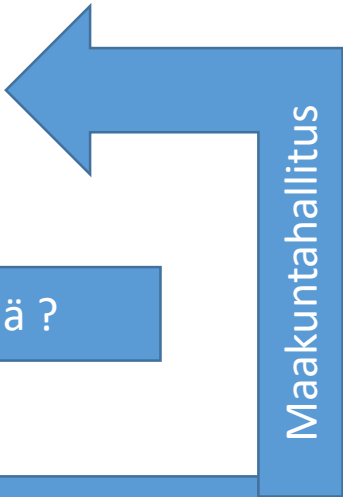
Kuntien, kuntayhtymien toimielimet

Tulevaisuuden sotekeskusohjelman ohjausryhmä

Johtoryhmä

Hankejohtaja
LAPE-projektipäällikkö
Osallisuus ja järjestökoordinaattori

Johtoryhmä ?

TULEVAISUUDEN SOTEKESKUS

SOTE-rakenneuudistus

